

บทบรรณาธิการ

คำถาม คำร้องของผู้ร้องที่ยื่นขอแสดงอำนาจพิเศษนั้น หากศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องจะต้องห้ามอุทธรณ์ข้อเท็จจริงหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๔๔/๒๕๕๗ คดีนี้เป็นคดีโจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยทั้งสองให้ออกจากอสังหาริมทรัพย์ของโจทก์อันมีค่าเช่าหรืออาจให้เช่าได้ในขณะยื่นคำฟ้องไม่เกินเดือนละสี่พันบาท ซึ่งต้องห้ามมิให้คู่ความอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง และข้อห้ามดังกล่าวใช้บังคับแก่การอุทธรณ์ทั้งในประเด็นเนื้อหาแห่งคดีตลอดจนปัญหาเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นสาขาของคดีรวมถึงปัญหาในชั้นบังคับคดีด้วย เมื่อศาลชั้นต้นงดไต่สวนคำร้องของผู้ร้องทั้งเก้าแล้ว วินิจฉัยว่าการที่ผู้ร้องทั้งเก้าซึ่งเป็นบุตรของจำเลยทั้งสองอ้างว่าได้สิทธิในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์โดยสืบสิทธิมาจากจำเลยทั้งสอง แต่จำเลยทั้งสองไม่เคยอ้างสิทธิดังกล่าวในการต่อสู้คดีกับโจทก์และมารดาโจทก์มาก่อน และต่อมาศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดนี้แล้วว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ ผู้ร้องทั้งเก้าทราบดีแล้วว่าจำเลยทั้งสองต่อสู้คดีเกี่ยวกับที่ดินพิพาทโดยอาศัยสิทธิอะไร ที่ผู้ร้องทั้งเก้าพึงจะกล่าวอ้างถึงสิทธิการครอบครองปรปักษ์ในที่ดินพิพาทในชั้นบังคับคดีจึงมีเจตนาประวิงคดี ผู้ร้องทั้งเก้าจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษ เมื่อข้อเท็จจริงเพียงพอแก่การวินิจฉัยศาลชั้นต้นย่อมงดไต่สวนคำร้องของผู้ร้องทั้งเก้าก็ได้ ที่ผู้ร้องทั้งเก้าอุทธรณ์อ้างทำนองว่าการที่ศาลชั้นต้นงดไต่สวนและมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้องทั้งเก้าไม่ชอบนั้น เป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานอันเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ดังนั้น ที่ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์มาและศาลอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งเก้า จึงต้องห้ามตามบทกฎหมายดังกล่าว ปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้คู่ความมิได้ฎีกาศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และ ๒๔๗

คำถาม การยื่นขอเฉลี่ยทรัพย์สิน หากนี้ตามคำพิพากษาของผู้ร้องขอเฉลี่ยมี
จำเลยอื่นที่ต้องร่วมรับผิดชอบหลายคน ผู้ร้องต้องนำสืบหรือไม่ว่าได้สืบหาทรัพย์สินของจำเลย
คนอื่นก่อนแล้วอีก จึงจะมีสิทธิขอเฉลี่ยทรัพย์สิน

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๗๕/๒๕๕๗ การขอเฉลี่ยทรัพย์สินตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๐ วรรคสอง บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของผู้ร้องที่จะ
ต้องนำสืบให้ศาลเห็นว่าผู้ร้องไม่สามารถเอาชำระหนี้จากทรัพย์สินอื่น ๆ ของลูกหนี้
โดยผู้ร้องไม่จำเป็นต้องแสดงหลักฐานว่าทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ตนได้ยึดไว้
หรือที่ได้ร้องขอเข้าเฉลี่ยทรัพย์สินในคดีอื่นนอกจากคดีนี้แล้วหากนำออกขายทอดตลาดจะได้
ราคาแน่นอนเท่าใด ยังคงเหลือหนี้ที่จำเลยจะต้องชำระเป็นจำนวนที่แน่นอนอีกเพียงใด
เพียงแต่ผู้ร้องนำสืบว่าทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่พอชำระหนี้ของผู้ร้องโดย
สิ้นเชิงก็เพียงพอที่ผู้ร้องจะมาขอเฉลี่ยทรัพย์สินได้

คำว่า “ลูกหนี้ตามคำพิพากษา” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา ๒๙๐ วรรคสอง หมายความว่าเฉพาะลูกหนี้ตามคำพิพากษาผู้ถูกยึดทรัพย์สิน
สินอยู่ในคดีที่ผู้ร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่ารวมถึงลูกหนี้ตาม
คำพิพากษาคคนอื่นในคดีที่ผู้ร้องขอเฉลี่ยขณะคดี ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์นำ
ยึดทรัพย์สินในคดีที่ผู้ร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินคดีนี้ไม่มีทรัพย์สินอื่นอีก ผู้ร้องก็มีสิทธิขอเฉลี่ยจาก
เงินในการขายทรัพย์สินที่ยึดนั้นได้ แม้หนี้ตามคำพิพากษาของผู้ร้องมีจำเลยอื่นที่ต้อง
ร่วมรับผิดชอบหลายคน ผู้ร้องก็ไม่ต้องนำสืบว่าผู้ร้องได้สืบหาทรัพย์สินของจำเลยคน
อื่นก่อนแล้วอีก

คำถาม การกระทำของจำเลยทั้งสองตามที่โจทก์บรรยายมาในฟ้องไม่เป็นความ
ผิดฐานบุกรุกโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๓๖๕ (๒) คงมีความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา
๓๖๒, ๓๖๔ เท่านั้น ซึ่งในความผิดดังกล่าวมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้
ให้จำคุกไม่เกินสามปี เป็นคดีต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๓ ทวิ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๗๘/๒๕๕๗ คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ ๒ จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีนางสาว ว. เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองร่วมกันบุกรุกเข้าไปในโกดังเก็บเฟอร์นิเจอร์อันเป็นอาคารเก็บรักษาทรัพย์สินอยู่ในความครอบครองของผู้เสียหายโดยไม่ได้รับอนุญาตและโดยไม่มีเหตุอันสมควร และร่วมกันขนย้ายเฟอร์นิเจอร์ของผู้เสียหายออกจากโกดัง และตัดกุญแจประตูเชื่อมระหว่างโกดัง รวมทั้งฉาบปูนปิดทับประตูระหว่างโกดัง ทำให้ไม่สามารถผ่านเข้าออกระหว่างโกดังได้ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอาคารเก็บรักษาทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์ของผู้เสียหายโดยปกติสุข เห็นว่า นิติบุคคลย่อมมีเจตนาร่วมกันในการกระทำความผิดทางอาญาได้ ถ้ากรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้นได้กระทำไปตามวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลซึ่งได้จดทะเบียนไว้และนิติบุคคลนั้นได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น แต่คดีนี้ข้อเท็จจริงตามฟ้องจำเลยที่ ๑ ซึ่งบุกรุกเข้าไปในโกดังเก็บเฟอร์นิเจอร์ มิใช่ผู้แทนนิติบุคคลจำเลยที่ ๒ การกระทำความผิดของจำเลยทั้งสองดังกล่าวจึงเป็นการกระทำของจำเลยแต่ละคนไม่ได้ร่วมกันกระทำความผิด ดังนี้ การกระทำของจำเลยทั้งสองตามที่โจทก์บรรยายมาในฟ้องจึงไม่เป็นความผิดฐานบุกรุกโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๕ (๒) คงมีความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๒, ๓๖๔ เท่านั้น ซึ่งในความผิดดังกล่าวมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี จึงเป็นคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๓ ทวิ

คำถาม ผู้เสียหายเข้ามาเป็นคู่ความเฉพาะคดีส่วนแบ่งที่ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จะมีสิทธิยื่นคำแก้ฎีกาในคดีส่วนอาญาที่จำเลยฎีกาหรือไม่

ราชฎีกาพบเห็นคนถูกแทงกับเห็นคนร้ายถืออาวุธมีดนั่งคร่อมรถจักรยานยนต์ จะมีอำนาจจับหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎการวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎการที่ ๖๔๒/๒๕๕๗ ผู้ร้องทั้งสองเข้ามาเป็นคู่ความเฉพาะคดีในส่วนแพ่งที่ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ เมื่อจำเลยฎีกาเฉพาะคดีในส่วนอาญา ผู้ร้องทั้งสองจึงไม่มีสิทธิยื่นคำแก้ฎีกาในคดีส่วนอาญา

ก่อนที่จำเลยจะใช้อาวุธมีดแทงผู้เสียหายที่ ๒ จำเลยใช้อาวุธมีดแทงผู้เสียหายที่ ๑ และกำลังขึ้นรถจักรยานยนต์เพื่อหลบหนี เมื่อผู้เสียหายที่ ๒ มาถึงและพบผู้เสียหายที่ ๑ ถูกแทงกับเห็นจำเลยถืออาวุธมีดนั่งคร่อมรถจักรยานยนต์ จึงเป็นกรณีที่ผู้เสียหายที่ ๒ พบการกระทำความผิดต่อผู้เสียหายที่ ๑ ในอาการซึ่งแทบจะไม่มี ความสงสัยเลยว่า จำเลยเป็นผู้ใช้อาวุธมีดแทงผู้เสียหายที่ ๑ มาแล้วสด ๆ ถือว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดซึ่งหน้าต่อผู้เสียหายที่ ๒ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๐ วรรคแรก ผู้เสียหายที่ ๒ ในฐานะราษฎรย่อมมีอำนาจจับจำเลยได้ตามมาตรา ๗๙

คำถาม เจ้าของบ้านยินยอมให้เจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจค้นโดยเป็นผู้พาเจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจค้นบ้านที่เกิดเหตุด้วยตนเอง โดยไม่มีหมายค้น การค้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎการวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎการที่ ๑๐๔๗๗/๒๕๕๕ จำเลยยินยอมให้เจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจค้นโดยจำเลยเป็นผู้พาเจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจค้นบ้านที่เกิดเหตุด้วยตนเอง แสดงว่าการค้นได้กระทำไปโดยอาศัยอำนาจความยินยอมของจำเลยซึ่งเป็นเจ้าของบ้านที่เกิดเหตุ เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าเจ้าพนักงานตำรวจได้ข่มขู่หรือหลอกลวงให้จำเลยให้ความยินยอมในการค้นแต่ประการใด แม้การค้นจะกระทำโดยไม่มีหมายค้นที่ออกโดยศาลอนุญาตให้ค้นได้และที่พันตำรวจโท ป. นั่งรออยู่ในรถโดยไม่ได้เข้าร่วมในการตรวจค้นด้วยก็หาใช่เป็นการค้นโดยมิชอบ

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์

บรรณาธิการ